

впроваджувати інноваційні методики навчання.

Таким чином, ШІ може відігравати допоміжну роль, підтримуючи викладачів за допомогою інструментів для аналізу даних про успішність студентів, автоматизації рутинних задач і надання доступу до великої кількості навчальних матеріалів та ресурсів. ШІ може виступати як значний помічник у навчальному процесі, але наразі він не здатен повністю замінити викладача через відсутність емоційного інтелекту, здатності до критичного мислення та етичних розсуджень. Професійно важливі якості викладача вищої школи сьогодні включають не лише академічні знання та педагогічні навички, а й вміння використовувати інноваційні технології для підвищення емоційного добробуту студентів, що зможе значно збагатити досвід навчання, зробити його більш індивідуалізованим, допомагає здобувачам навчатися вчитись. Викладачі, з їх здатністю до емпатії, інноваційного мислення та морального судження, залишаються незамінними в освітньому процесі.

Література:

1. Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.02.2022 р. №286-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-%D1%80/stru#Stru>.
2. Браславська, О., & Озерова, Л. (2022). Формування цифрової компетентності майбутніх педагогів у закладах вищої освіти. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*, (1(25), 126–135. <https://doi.org/10.31499/2307-4914.1.2022.258486>.
3. Du, X. and Meier, E. (2023) ‘Innovating Pedagogical Practices through Professional Development in Computer Science Education’, *Journal of Computer Science Research*, 5, pp. 46–56. Available at: <https://doi.org/10.30564/jcsr.v5i3.5757>.
4. Mladenović, M. (2023) ‘Adapting to online education: insights from computer science teachers’, *Discover Education* [Preprint]. Available at: <https://doi.org/10.1007/s44217-023-00060-z>.
5. Oussama, H. et al. (2022) ‘Artificial Intelligent in Education’, *Sustainability*, Volume 14, p. 5: 2862. Available at: <https://doi.org/10.3390/su14052862>

Войткова Д. І.
м. Харків, Україна

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ТА ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ СТУДЕНТІВ

Критичне мислення — це вид мислення, який забезпечує людину вміннями використовувати

свої когнітивні навички та стратегії, що дозволяє їй досягти бажаного результату.

До фундаментальних навичок критичного мислення відносяться:

- обробка фактів — ґрунтується на аналізі та оцінці інформації для того щоб визначити її точність, надійність та достовірність.
- формулювання висновків — дозволяє підсумувати результати аналізу, синтезувати інформацію та визначити власну чітку позицію.
- прийняття рішень — ґрунтується на логіці, об'єктивності та деякому багажу знань та фактів. Це дозволяє аналізувати та оцінювати альтернативи та вибір найкращого курсу дій.
- обдумування ймовірностей — ґрунтується на оцінці ймовірності виникнення подій або явищ.
- аналіз помилок — ґрунтується на ідентифікації, розумінні та виправленні помилок у процесі прийняття рішень. Ця навичка потребує вміння до саморефлексії.

Також критичне мислення передбачає в собі схильність до використання даних навичок. Тобто загалом схильність до критичного мислення. Тут йдеться про схильність людини обирати завдання, яке потребує використання її власного критичного мислення. Тобто віддати перевагу не автоматизованому або механічному завданню по схемі, а потяг використовувати власні навички та досвід задля його вирішення. Варто зауважити, що йдеться не тільки професійні задачі, а і про життєві ситуації, які можуть потребувати користування критичного мислення або ж креативного підходу. [4]

Паралельно з критичним мисленням часто розглядається співвідношення критичного мислення з науками, що вивчають мислення, зосереджуючись на логіці. Але ці підходи до вивчення мислення мають деякі відмінності хоча б у меті наших підходів. Логіка пропонує схеми правильних міркувань, які слугують зразками раціонального мислення. Проте, в повсякденному житті ці ідеальні вимоги не завжди реалістичні. Деякі міркування, хоча й не є логічно правильними з формальної точки зору, можуть бути доречними в певних ситуаціях. Тому критичне мислення має більш прагматичний характер, воно націлене не стільки на логічну правильність, скільки на ефективність.

Незважаючи на те, що критичне мислення виходить за межі логіки, вивчення логічних форм, структури міркувань та вміння відрізнити правильні міркування від неправильних залишається важливою складовою сучасних курсів з критичного мислення, які поступово впроваджуються в освітніх закладах. [2]

Психологічне благополуччя — це стан психічного та емоційного здоров'я, який характеризується відчуттям задоволеності, щастя та сенсу життя.

Існує доволі багато підходів до вивчення психологічного благополуччя. В свою чергу

ми розглянемо гедоністичний підхід вітчизняних науковців. У роботах українських спеціалістів П. П. Фесенка та Т. Д. Шевеленкової ґрунтовно досліджується феномен психологічного благополуччя. Їхні праці розкривають цю багатогранну тему, пропонуючи глибоке розуміння його сутності та впливу на життя людини.

На відміну від формалізованих визначень, Фесенко та Шевеленкова акцентують увагу на суб'єктивному сприйнятті щастя й задоволеності життям. Це збігається з поглядами Еда Дінера на суб'єктивне благополуччя та розширює його спектр, включаючи аспекти позитивного функціонування особистості.

Психологічне благополуччя описується як динамічний конструкт, що поєднує в собі актуальні та потенційні аспекти життя людини. Ця динаміка проявляється у різницях між структурами актуального й ідеального психологічного благополуччя.

Для актуального психологічного благополуччя, на думку авторів, найбільш значущими є:

- прагнення до саморозвитку, розширення знань та вдосконалення своїх здібностей.
- міцні й підтримуючі стосунки з друзями, родиною та близькими людьми.
- чітке розуміння своїх цілей та напрямків розвитку, що дає сенс та мотивацію.

Психічне благополуччя студента є важливим для успіху у здобуванні освіти та ведення змістовного життя. Це передбачає наявність позитивного самооцінки, підтримуючих стосунків і здатності відновлюватися після труднощів. Коли студенти почуваються психічно здоровими, вони, швидше за все, будуть робити професійні та академічні успіхи у роботі та навчанні, створювати здорові стосунки та жити повноцінним життям. [1]

У період студентства молодь, як правило, потрапляє у групу ризику з точки зору психічного здоров'я та благополуччя. Часто вони стикаються з найбільшими життєвими змінами та переживаннями саме в цей період студенти переживають такі стресові ситуації як сепарація від батьків, соціальне та фінансове становище, міжособистісні стосунки або іспити. Ці події можуть впливати на рівень психологічного благополуччя. В свою чергу достатньо світових досліджень вказує на зв'язок психологічного благополуччя та рівня критичного мислення. Тому ми можемо вказати критичне мислення як один з ресурсів, який студенти можуть використовувати у подоланні стресових подій. Наприклад у дослідженні Афсане Ганігадзе «The interplay between reflective thinking, critical thinking, self-monitoring, and academic achievement in higher education» [3], яке було проведено за участі 196 студентів іранських університетів було вказано, високий рівень критичного мислення позитивно впливає на самоконтроль, розуміння та рефлексію. У дослідженні Суліман та Халабі «Critical thinking, self-esteem, and state anxiety of nursing students», [5] було доведено взаємозв'язок критичного мислення, самооцінки та рівня тривожності медсестер. Критичне

мислення позитивно корелювало з їх самооцінкою та негативно з їх тривожністю.

Питання щодо емпіричного дослідження взаємозв'язку критичного мислення і саме психологічного благополуччя ще не було поставлено перед дослідниками. Тому ця тема залишається актуальною але мало дослідженою на даний час.

Література:

1. Каргіна Н. В. Основні підходи до вивчення психологічного благополуччя особистості: теоретичний аспект. «*Наука і освіта*». 2015. Т. 3.
2. Кругляк М. І. Критичне мислення. Матеріали III частини онлайн-курсу «Логіка, аргументація, критичне мислення». Київ, 2021. 193 с.
3. Ghanizadeh A. The interplay between reflective thinking, critical thinking, self-monitoring, and academic achievement in higher education. *Higher education*. 2016. Vol. 74, no. 1. P. 101–114.
4. Halpern D. F., Sternberg R. J. An introduction to critical thinking: maybe it will change your life. *Critical thinking in psychology*. 2020. P. 1–9.
5. Suliman W. A., Halabi J. Critical thinking, self-esteem, and state anxiety of nursing students. *Nurse education today*. 2007. Vol. 27, no. 2. P. 162–168.

*Качайло К. В.
м. Харків, Україна*

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Постановка проблеми. Компетентнісний підхід до формування культури ділового спілкування майбутніх лікарів є важливим аспектом їх професійної підготовки. Майбутні лікарі повинні використовувати у своїй діяльності новітні досягнення і відкриття в галузі медицини, систематично ознайомлюватися з науковими доробками та практичним досвідом лікарів інших країн, репрезентувати результати власної лікарської діяльності [3].

Основна мета статті – розкрити важливість використання компетентнісного підходу до формування культури ділового спілкування майбутніх лікарів у закладах вищої освіти.

Виклад основного матеріалу з повним обґрунтуванням отриманих результатів. Науковці спостерігають в Україні недостатній рівень професійної комунікативної підготовки майбутніх лікарів у медичних закладах вищої освіти [4, с. 106]. Адже успішність фахової діяльності значною мірою залежить від того, як індивідуальні психологічні якості спеціаліста відповідають вимогам